

Ustawa
z dnia..... 2012 r.
o zmianie ustawy – Prawo budowlane i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu
przestrzennym

Art. 1.

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 3 p. 3) otrzymuje brzmienie:

3) budowli - należy przez to rozumieć każdy obiekt budowlany niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, jak: obiekty liniowe, lotniska, mosty, wiadukty, estakady, tunele, przepusty, sieci techniczne, wolno stojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolno stojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, elektrownie wiatrowe o mocy przekraczającej 500 KW, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych, elektrowni wiatrowych, elektrowni jądrowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym części przedmiotów składających się na całość użytkową;

2) W art. 3 dodaje się p. 24) w brzmieniu:

„24) bezpieczeństwie środowiska – należy przez to rozumieć brak wpływu na obniżenie występowania ilościowego organizmów pasożytniczych i drapieżnych oraz gatunków określonych w dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywie Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory”.

3) W art. 7 w ust. 2 dodaje się p. 3) w brzmieniu:

„3) minister właściwy do spraw środowiska – dla elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 500 KW, uwzględniając, że elektrownie te nie mogą być budowane w odległości mniejszej niż 3 km od zabudowań mieszkalnych oraz terenów leśnych, a także ze szczególnym uwzględnieniem europejskiej konwencji o ochronie krajobrazu, bezpieczeństwa środowiska i ochrony przed hałasem i drganiami”

4) W art. 28 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„ust. 2a. Stronami w postępowaniu w sprawie pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowej o mocy przekraczającej 500 KW są: inwestor, właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy nieruchomości znajdujących się w obszarze oddziaływania obiektu oraz organizacje społeczne o zasięgu lokalnym, spełniające wymogi określone w art. 3 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)”

5) W art. 32 ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„ust. 3a. Nie wydaje się pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowej o mocy przekraczającej 500 KW w przypadku braku drogi dojazdowej dla terenu inwestycji, o której mowa w art. 34 ust. 3 pkt 3 lit c”.

6) W art. 34 ust.3 pkt 3 lit b) dodaje się lit c) w brzmieniu:

„ c) ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie drogi dojazdowej wydanej przez właściwy organ nadzoru budowlanego, dla terenu objętego inwestycją elektrowni wiatrowej o mocy przekraczającej 500 KW mającej co najmniej status drogi gminnej, w rozumieniu ustawy o drogach publicznych”

Art. 2

W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2012 r. poz. 647) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 KW, przy czym:

- 1) lokalizację inwestycji celu publicznego ustala się w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- 2) sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy dla innych inwestycji ustala się w drodze decyzji o warunkach zabudowy.”

2) W art. 11 p. 10 otrzymuje brzmienie:

„10) ogłasza w sposób określony w pkt 1, o wyłożeniu projektu studium do publicznego wglądu na okres co najmniej 7 dni przed dniem wyłożenia i wyklada ten projekt do publicznego wglądu oraz publikuje na stronach internetowych urzędu gminy na okres co najmniej 21 dni oraz organizuje w tym czasie dyskusję publiczną nad przyjętymi w tym projekcie studium rozwiązaniami, a w przypadku lokalizacji w projekcie studium elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 KW, podejmuje czynności niezbędne do przeprowadzenia w sprawie przyjętych w tym projekcie studium rozwiązań rozprawy administracyjnej;”

3) W art. 17 p. 11 otrzymuje brzmienie:

„11) wyznacza w ogłoszeniu, o którym mowa w pkt 10, termin, w którym osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wносить uwagi dotyczące projektu planu, nie krótszy niż 14 dni od dnia zakończenia okresu wyłożenia planu, a w przypadku lokalizacji w projekcie planu elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100 KW, podejmuje czynności niezbędne do przeprowadzenia w sprawie przyjętych w tym projekcie planu rozwiązań rozprawy administracyjnej;”

Art. 3.

Elektrownie wiatrowe o mocy przekraczającej 500 KW użytkowane albo wybudowane przed dniem wejścia w życie ustawy powinny być dostosowane do wymogów wskazanych w art. 1 do dnia 31 grudnia 2017 r.

Art. 4

Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustaw, o których mowa w art. 1 i 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Proponowana nowelizacja ustawy – Prawo Budowlane oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ma na celu ochronę obywateli przed szkodliwym wpływem niekontrolowanego rozpowszechnienia instalacji wytwarzających energię wiatrową. Negatywne aspekty instalowania tych urządzeń potwierdzone są przez ekspertyzy naukowe. Elektrownie wiatrowe emitują hałas, wibracje i niesłyszalne dla ucha infradźwięki. Oddziałują one również negatywnie na populację awifauny i chiropterofauny, niszczą siedliska i generalnie degradują środowisko. Planowanie tych instalacji zbyt blisko domów i zabudowań powoduje dyskomfort życia człowieka, spadek cen nieruchomości oraz pogorszenie walorów widokowo-krajobrazowych i kulturowych.

Zmiany proponowane w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm.) polegają na wpisaniu elektrowni wiatrowych o mocy ponad 500 KW do katalogu budowli. Zgodnie z dodawanym w art. 7 w ust. 2 p. 3), minister właściwy do spraw ochrony środowiska, uzyskując obowiązek wydawania rozporządzenia określającego warunki techniczne obiektu budowlanego – elektrowni wiatrowej o mocy ponad 500 KW, będzie musiał je określić z uwzględnieniem 3- kilometrowej strefy ochronnej. Określając warunki techniczne minister będzie musiał uwzględnić również europejską konwencję o

ochronie krajobrazu, bezpieczeństwo środowiska i ochronę przed hałasem i drganiami. Konsekwencją tej zmiany jest dodanie w art. 3 nowelizowanej ustawy definicji bezpieczeństwa środowiska. Zmiana art. 28 polega na wskazaniu podmiotów, które posiadają uprawnienia strony w postępowaniu o budowę elektrowni wiatrowej, tak aby mogli na prawach strony występować wszyscy właściciele i posiadacze nieruchomości, na które instalacja może mieć wpływ, a także organizacje społeczne których celami statutowymi jest ochrona środowiska. Nowelizacja reguluje również w kolejnych przepisach obowiązek zapewnienia drogi dojazdowej do miejsca instalacji elektrowni wiatrowej do co najmniej drogi gminnej. Wszystkie proponowane zmiany zmierzają do utworzenia systemu społecznej i urzędowej kontroli nad procesem instalowania elektrowni wiatrowych. System ten dotychczas nie istniał, czego skutkiem był wybuch wielu konfliktów społecznych w całej Polsce. Należy zaznaczyć, że podobne konflikty społeczne i protesty mają miejsce w wielu innych krajach Europy.

Proponowane zmiany w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (uwzględniając tekst jednolity ustawy, zgodnie z obwieszczeniem Marszałka Sejmu z dnia 24 kwietnia 2012 r.) oraz na gruncie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199 poz.1227 z późn. zm., dalej w skrócie jako u.o.d.i.) ukierunkowane są na zapewnienie transparentności procedowania administracyjnego w przedmiocie lokalizacji i budowy elektrowni (farm) wiatrowych.

W pierwszej kolejności cel ten realizowany będzie poprzez sformułowanie - na gruncie wskazanej u.o.d.i. – obowiązku przeprowadzenia przez organy administracji publicznej rozprawy administracyjnej przed wydaniem decyzji, kończących kolejne etapy procedury dotyczące lokalizacji i budowy elektrowni (farm) wiatrowych.

Dotychczasowe rozwiązania, przewidziane w przepisach u.o.d.i. nie formułują tego obowiązku *expressis verbis*. Takie rozwiązanie należy uznać za niezadowalające. W okolicznościach konkretnych przypadków nader często okazywało się, iż przewidziany tą ustawą tryb społecznej konsultacji okazywał się iluzoryczny, sprzyjając arbitralnym rozstrzygnięciom administracyjnym, ukierunkowanym na

realizację celów podmiotów zainteresowanych powstaniem elektrowni wiatrowych, z pokrzywdzeniem wszak słusznych interesów przedstawicieli społeczności lokalnych, podnoszących nierzadko słuszne, merytoryczne argumenty przeciwko realizacji takich inwestycji. Tymczasem wprowadzenie ustawowego obowiązku przeprowadzenia rozprawy administracyjnej w przedmiotowym zakresie, powinno dawać daleko idące możliwości w prezentowaniu swoich stanowisk przez strony postępowania, stanowiąc dogodne forum prezentowania ich sprzecznych interesów. Co więcej, charakteryzująca należycie przeprowadzoną rozprawę administracyjną koncentracja materiału dowodowego, pozwala na pełniejszą ocenę zebranych w sprawie dowodów, co wespół z obiektywną oceną stanowisk stron, sprzyjać będzie wydaniu właściwej decyzji, realizując przewidzianą przepisami kpa zasadę zaufania obywateli do organów władzy publicznej.

Równie istotnym kierunkiem zmian jest nowelizacja wskazanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez sformułowanie ustawowego obowiązku uprzedniego objęcia lokalizacji i budowy farmy wiatrowej o mocy powyżej 01 MW w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Za tym kierunkiem zmian przemawia charakter i specyfika energii wiatrowej. W obecnym, polskim systemie prawnym, nie został uregulowany szereg niezwykle istotnych, newralgicznych kwestii, takich jak m.in. zapewnienie minimalnej odległości elektrowni (farm) wiatrowych od siedzib ludzkich, gwarantujący wyeliminowanie negatywnego wpływu ich funkcjonowania na życie i zdrowie ludzi, zwierząt gospodarskich, jak również zwierzyny żyjącej w środowisku naturalnym (w tym gatunków chronionych). Kwestia ta ma niezwykle ważne znaczenie w zakresie problemu emisji przez turbiny elektrowni infradźwięków, których negatywny wpływ na ludzkie życie i zdrowie został naukowo potwierdzony. Obowiązek uprzedniego ujęcia inwestycji, polegającej na lokalizacji i budowie farmy wiatrowej o mocy powyżej 0,1 MW w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, poprzedzony obligatoryjnym wymogiem przeprowadzenia rozprawy administracyjnej (jako zapewniającej najdalej idącą możliwość prezentacji sprzecznych interesów stron oraz pełną koncentrację materiału dowodowego), powinien skutecznie przeciwdziałać podejmowaniu przez organy administracji publicznej arbitralnych rozstrzygnięć dotyczących lokalizacji i budowy elektrowni (farm) wiatrowych, ukierunkowanych na

realizację interesów podmiotów zainteresowanych ich powstaniem, z nieuzasadnionym wszak pominięciem interesów stron przeciwnych.

Elektrownie wiatrowe powyżej 500 KW, które są użytkowane lub wybudowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, będą musiały na mocy jej przepisów zostać dostosowane do wymogów nowych regulacji do dnia 31 grudnia 2017 r. Pięcioletni termin podyktowany jest okolicznością, że inwestycja elektrowni wiatrowej zwraca się średnio właśnie po 5 latach.

Przepis przejściowy art. 3 przewiduje, że do postępowań wszczętych a nie zakończonych stosuje się nowe przepisy.

Wejście w życie niniejszego projektu nie wywołuje skutków finansowych dla budżetu państwa ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczno-gospodarcze oraz nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.